PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS
2006 m. gruodžio 5 d.*

Byloje T-303/02

Westfalen Gassen Nederland BV, įsteigta Deventer (Nyderlandai), atstovaujama advokatų M. Essers ir M. Custers,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą A. Bouquet,

atsakovę,

dėl prašymo iš dalies panaikinti 2002 m. liepos 24 d. Komisijos sprendimą 2003/207/EB, susijusį su EB 81 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/E-3/36.700 – Pramoninės ir medicininės dujos) (OL L 84, 2003, p. 1), ir – papildomai – sumažinti ieškovei paskirtą baudą

* Proceso kalba: olandų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (
penktoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Vilaras, teisėjai F. Dehousse ir D. Šváby,
posėdžio sekretorius J. Plingers, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. balandžio 4 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

Faktinės bylos aplinkybės

1 *Westfalen Gassen Nederland BV* (toliau – ieškovė arba *Wesfalen*) yra nuo 1989 m. Nyderlandų pramoninių ir medicininių dujų rinkoje veikianti įmonė.

2 1997 m. gruodžio mėn. ir 1998 m. Komisija, taikydama 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17 – Pirmasis reglamentas, įgyvendinantis Sutarties (81) ir (82) straipsnius (OL 13, 1962, p. 204) 14 straipsnio 2 ir 3 dalis, ieškovės ir įvairių kitų bendrovių, būtent *AGA Gas BV* (toliau – *AGA*), *Air Liquide BV*, *Air Products Nederland BV*, *Boc Gases Benelux* (toliau – *BOC*), *Hydrogas Holland BV* ir *Messer Nederland BV* (toliau – *Messer*), taip pat veikiančių pramoninių ir medicininių dujų rinkoje, patalpose atliko patikrinimą.

3 Pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnį pateikusi minėtoms bendrovėms prašymus pateikti informaciją, Komisija 2001 m. liepos 9 d. aštuonioms įmonėms, veikiančioms nagrinėjamame sektoriuje, tarp jų ir ieškovei, išsiuntė pranešimą apie kaltinimus.

4 Savo atsakyme ieškovė užginčijo pranešime apie kaltinimus nurodytas faktines aplinkybes. Likvidavus *AGA Gas*, šios pagrindinė bendrovė *AGA AB* iš esmės atsakė į minėtą pranešimą savo buvusios pavaldžiosios bendrovės vardu ir tiesiogiai pareiškė prisiimanti atsakomybę už pastarosios padarytus pažeidimus.

5 2002 m. sausio 10 d. apklaususi atitinkamas įmones, Komisija 2002 m. liepos 24 d. priėmė sprendimą 2003/207/EB, susijusį su EB 81 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/E-3/36.700 – Pramoninės ir medicininės dujos) (OL L 84, 2003, p. 1, toliau – sprendimas).

6 Apie sprendimą ieškovei ir *AGA AB*, kaip *AGA Gas* teisių perėmėjai, buvo pranešta 2002 m. liepos 26 dieną.

Ginčijamas sprendimas

7 Sprendime Komisija nurodė surinkusi įrodymus dėl susitarimo tarp Nyderlanduose pramoninių ir medicininių dujų sektoriuje veikiančių konkurentų egzistavimo nuo 1993 m. iki 1997 m. (331 konstatuojamoji dalis).

8 Ji taip pat nurodė (sprendimo 393 konstatuojamoji dalis), kad ieškovė dalyvavo susitarimuose ir (arba) suderintuose veiksmuose dėl:

— kainų kėlimo nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėn. nustatymo,

— nekonkuravimo laikotarpio nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. sausio mėn. nustatymo,

— minimalių kainų nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėn. nustatymo.

9 Pirmiausia dėl kainų kėlimo Komisija nurodo, kad pirma diskusija pakelti 1995 m. dujų balionų kainas įvyko per 1994 m. spalio 14 d. *Vereniging van Fabrikanten van Industriële Gassen* asociacijos (toliau – VFIG), jungiančios pramonines dujas Nyderlanduose gaminančias ir prekiaujančias jomis įmones, susitikimą. Šiame susitikime dalyvavo *AGA*, *Air Liquide*, *Air Products*, *BOC*, *Hoek Loos*, *Hydrogas*, *Messer*, *Nederlandse Technische Gasmaatschappij* (toliau – NTG) ir ieškovė (sprendimo 136 konstatuojamoji dalis).

10 Siekdama įrodyti šio susitikimo antikonkurencinį tikslą, institucija remiasi iš *AGA* paimtų ar šios įmonės pateiktų 1994 m. spalio 17 d. rankraštinių užrašų turiniu.

11 Komisija taip pat tvirtina, kad minėtą dujų balionų kainų kėlimą 1995 m. detaliai nustatė *AGA*, *Air Liquide*, *Air Products*, *BOC*, *Hoek Loos*, *Messer* ir *Westfalen* per 1994 m. lapkričio 18 d. VFIG susitikimą, o šią išvadą ji grindžia dviem rankraštinėmis lentelėmis, vieną pateikė *AGA* (toliau – lentelė Nr. 1), kita paimta iš *Air Products* (toliau – lentelė Nr. 2) (sprendimo 139–141 konstatuojamosios dalys).

12 Komisija mano, kad 1994 m. lapkričio 21 d. lentelėje Nr. 1 pateikiamas *Hoek Loos*, *AGA*, *Messer*, *Air Liquide*, *Air Products*, *BOC* ir ieškovės dujų balionų kainų kėlimo (procentinė išraiška) 1995 m. grafikas.

13 Dėl lentelės Nr. 2, kuri taip pat yra susijusi su kainos kėlimu, institucija nurodo, kad ji taip pat greičiausiai parengta atsižvelgiant į tą patį susitikimą, nors lentelėse pateikti duomenys ir nėra identiški. Ji primena, kad *Air Products* iš pradžių manė, kad lentelė buvo parengta per 1995 m. susitikimą su konkurentais, bet vėliau patvirtino, kad ji galėjo būti parengta atsižvelgiant į 1994 m. lapkričio mėn. VFIG susitikimą.

14 Komisija patikslina, kad atsakydama į pranešimą apie kaltinimus ieškovė nurodė niekada aktyviai nedalyvavusi šiuose susitikimuose ir nežinojusi, kad bus nagrinėjami tokie klausimai, pavyzdžiui, kainų kėlimas, nes jie nebuvo įtraukti į susitikimų dienotvarkes (sprendimo 145 konstatuojamoji dalis).

15 Antra, dėl nekonkuravimo laikotarpių nustatymo Komisija tvirtina, kad per 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimus *AGA*, *Hoek Loos*, *Air Liquide*, *Air Products*, *Messer*, *BOC* ir ieškovė iškėlė kainų kėlimo 1995 m. klausimą bei susitarė tarpusavyje nekonkuruoti laikotarpiu, kuris baigėsi 1995 m. sausio 1 dieną. Šiuo klausimu institucija daro nuorodą į šio sprendimo 10 punkte minėtus *AGA* rankraštinius užrašus ir į lenteles Nr. 1 ir Nr. 2, kuriuose yra nurodytas dviejų mėnesių nekonkuravimo laikotarpis kainų kėlimui įgyvendinti (sprendimo 168–171 konstatuojamosios dalys).

16 Komisija primena, kad atsakydama į pranešima apie kaltinimus ieškovė tvirtino, jog nebuvo įrodyta, kad ji per 1994 m. pabaigoje vykusius *VFIG* susitikimus sąmoningai sudarė susitarimą su konkurentais dėl nekonkuravimo laikotarpio (sprendimo 172 konstatuojamoji dalis).

17 Trečia, dėl minimalių kainų nustatymo Komisija tvirtina, kad susijusios įmonės susitarė dėl atitinkamų minimalių dujų balionų kainų lentelės ir kad šios lentelės pagrindinis tikslas buvo nustatyti ribas, kai įmonės konkuruoja dėl to paties kliento (sprendimo 189 konstatuojamoji dalis).

18 Ji tvirtina, kad per 1994 m. kovo 17 d. ir spalio 14 d. *VFIG* susitikimus dujų balionų „kainų lygių" ir „minimalių kainų", taikytinų smulkiems klientams, klausimai buvo iškelti siekiant sudaryti susitarimą bent jau tarp ieškovės, *Messer*, *Air Liquide*, *Hoek Loos* ir *Air Products*, pažymėdama, kad keturios paskutinės įmonės jau 1990 m. spalio mėn. buvo susitarusios dėl maksimalių dujų balionų kainų sistemos (sprendimo 194 ir 205 konstatuojamosios dalys).

19 Komisija mano, kad iš *AGA* paimtų rankraštinių užrašų matyti, jog „kainų lygiai" buvo iš naujo nagrinėjami per 1994 m. kovo ir spalio mėn. *VFIG* susitikimus ir kad per spalio mėn. susitikimą *Hoek Loos* nurodė dujų balionų kainų lygį, o 1994 m. spalio 17 d. rankraštiniai užrašai patvirtina, kad „minimalios kainos" buvo aptariamos per spalio mėn. susitikimą (sprendimo 206 konstatuojamoji dalis).

20 Komisija taip pat nurodo, kad trijų bendrovių patalpose, t. y. ieškovės, (byloje „*VFIG* 1995"), *Air Liquide* (byloje „*VFIG* 1994") ir *Messer*, buvo paimtas kainų, taikytinų smulkiems dujų balionų pirkėjams, sąrašas. Trijuose sąrašo egzemplioriuose buvo pateikta ta pati spausdinta 1994 m. spalio mėn. data pažymėta minimalių kainų lentelė „smulkiems klientams taikytinų kainų lentelė", o prie iš *Messer* paimto egzemplioriaus buvo 1996 m. pridėta rankraštinė lentelė. Institucija priduria, kad aplinkybė, jog bendrovės išlaikė šiuos pasiūlymus savo bylose keletą metų, rodo, kad šie pasiūlymai joms buvo svarbūs (sprendimo 207 ir 208 konstatuojamosios dalys).

21 Sprendime taip pat pažymima, kad atsakydama į pranešimą apie kaltinimus ieškovė nurodė nežinanti, kaip šis sąrašas atsirado pas ją, ir kad labai tikėtina, jog jis jai buvo pateiktas per 1994 m. spalio 14 d. *VFIG* susitikimą, tačiau tai nereiškia, kad ji iš tikrųjų sutiko su šioje lentelėje nurodytomis kainomis (212 konstatuojamoji dalis).

22 Visas Komisijos atsakymas į ieškovės atsikirtimus pateikiamas sprendimo 351 konstatuojamojoje dalyje:

„Komisija pažymi, kad *Air Liquide* ir (ieškovės) dalyvavimas daugelyje susitikimų, kurių tikslas buvo apriboti konkurenciją, buvo įrodytas daiktiniais įrodymais,

esančiais jos surinktoje bylos medžiagoje. Net jei būtų galima nustatyti, kad vienas ar kitas dalyvis nesirengė taikyti bendro per šiuos susitikimus išreikšto siekio, tai nekeičia išvados, kad minėtas elgesys yra susitarimai (EB) 81 straipsnio 1 dalies prasme. Atsižvelgiant į akivaizdžiai antikonkurencinį susitikimų, per kuriuos buvo išreikšti šie siekiai, pobūdį, juose dalyvaudamos ir viešai neatsiribodamos nuo to, kas juose buvo kalbama, atitinkamos įmonės leido manyti kitiems dalyviams, kad jos dalyvavo diskusijose ir ateityje atitinkamai elgsis. Sąvoka „susitarimas" yra iš esmės objektyvi sąvoka. Realūs motyvai ir (paslėpti siekiai), kurie lėmė atitinkamą elgesį, yra nereikšmingi."

23 Sprendimo rezoliucinėje dalyje nustatyta:

„1 straipsnis

AGA AB, *Air Liquide BV*, (*Air Products*), (*BOC*), (*Messer*), *Hoek Loos* (NV), (*Westfalen*) tęstiniais susitarimais ir (arba) suderintais veiksmais Nyderlandų pramoninių ir medicininių dujų sektoriuje pažeidė EB 81 straipsnio 1 dalį.

Pažeidimas truko:

— *AGA AB* atveju: nuo 1993 m. rugsėjo mėn. iki 1997 m. gruodžio mėn.,

— *Air Liquide BV* atveju: nuo 1993 m. rugsėjo mėn. iki 1997 m. gruodžio mėn.,

— (*Air Products*) atveju: nuo 1993 m. rugsėjo mėn. iki 1997 m. gruodžio mėn.,

— (*BOC*) atveju: nuo 1994 m. birželio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėn.,

— (*Messer*) atveju: nuo 1993 m. rugsėjo mėn. iki 1997 m. gruodžio mėn.,

— *Hoek Loos* (NV) atveju: nuo 1993 m. rugsėjo mėn. iki 1997 m. gruodžio mėn.,

— (*Westfalen*) atveju: nuo 1994 m. kovo mėn. iki 1995 m. gruodžio mėnesio.

<...>

3 straipsnis

Už 1 straipsnyje nurodytus pažeidimus skiriamos tokios baudos:

— *AGA AB* – 4,15 mln. eurų,

— *Air Liquide* BV – 3,64 mln. eurų,

— (*Air Products*) – 2,73 mln. eurų,

— (*BOC*) – 1,17 mln. eurų,

— (*Messer*) – 1 mln. eurų,

— *Hoek Loos* (NV) – 12,6 mln. eurų,

— (*Westfalen*) – 0,43 mln. eurų."

24 Apskaičiuodama baudas Komisija sprendime taikė Baudų nustatymo remiantis Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalimi metodo gairėse (OL C 9, 1998, p. 3, toliau — gairės) numatytą metodą ir Pranešimą 96/C207/04 dėl baudų neskyrimo ar sumažinimo kartelių atvejais (OL C 207, 1996, p. 4, toliau – pranešimas dėl bendradarbiavimo).

25 Taip ieškovės atveju buvo nustatyta 0,51 mln. eurų pagrindinė bauda, apskaičiuota atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą ir trukmę (sprendimo 438 konstatuojamoji dalis).

26 Komisija nurodė, kad ieškovė tik pasyviai dalyvavo darant pažeidimą ir kad ji nedalyvavo visose jo dalyse, ir dėl šių lengvinančių aplinkybių jai paskirta pagrindinė bauda buvo sumažinta 15 %, t. y. iki 0,43 mln. eurų (sprendimo 442 konstatuojamoji dalis).

27 Tačiau ieškovei nebuvo sumažinta bauda pagal Pranešimą dėl bendradarbiavimo.

Procesas ir šalių reikalavimai

28 Ši byla buvo pradėta ieškovės ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2002 m. spalio 4 dieną.

29 Po šio ieškinio pareiškimo Komisija nurodė padariusi vertinimo klaidą dėl šios įmonės pažeidimo trukmės. Atsikirtime į ieškinį ji pripažino netinkamai nustačiusi 1994 m. kovo mėn. kaip ieškovės pažeidimo pradžią.

30 Todėl 2003 m. balandžio 9 d. Komisija priėmė sprendimą 2003/355/EB, iš dalies keičiantį sprendimą (OL L 123, 2003, p. 49).

31 Pataisyto sprendimo 1 straipsnyje ji nurodė, kad ieškovė, dalyvaudama tęstiniuose susitarimuose ir (arba) suderintuose veiksmuose Nyderlandų pramoninių ir medicininių dujų sektoriuje nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėnesio, pažeidė EB 81 straipsnio 1 dalį. Pakeisto sprendimo 3 straipsnis numato 0,43 mln. eurų baudos sumažinimą iki 0,41 mln. eurų.

32 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (penktoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir, taikydamas proceso organizavimo priemones pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 64 straipsnį, paprašė Komisijos pateikti tam tikrą dokumentą.

33 Šalių žodiniai pasisakymai ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo klausimus buvo išklausyti per 2006 m. balandžio 4 d. posėdį.

34 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti sprendimo paskirti jai 0,43 mln. eurų baudą už EB 81 straipsnio pažeidimą 1 ir 3 straipsnius,

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, panaikinti sprendimo 1 straipsnį ir iš esmės sumažinti paskirtą baudą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

35 Dublike ieškovė patikslina, kad papildomas jos reikalavimas turi būti suprantamas kaip prašymas iš dalies panaikinti sprendimo 1 straipsnį, siekiant, kad būtų iš esmės sumažinta jai to paties sprendimo 3 straipsnyje paskirta bauda. Pirmosios instancijos teismo ji taip pat prašo išklausyti P. van den Heuij, kuris dalyvavo *VFIG* susitikimuose kaip nagrinėjamame sektoriuje veikiančios įmonės vadovas ir kurio pareiškimai yra pridėti prie ieškinio, parodymus.

36 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti prašymą dėl liudininko parodymų,

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl sprendimo 1 ir 3 straipsnių panaikinimo

Šalių argumentai

37 Pirmiausia ieškovė pabrėžia, kad ji ginčijo pranešime apie kaltinimus nurodytas faktines aplinkybes ir kad ji taip pat ginčija faktines aplinkybes, kuriomis yra grindžiamas sprendimas.

38 Ji nurodo, kad Komisija pakankamai teisės požiūriu neįrodė, jog ji dalyvavo susitarimuose ir (arba) suderintuose veiksmuose ir kad atsakovė nesilaikė pareigos motyvuoti, įtvirtintos EB 253 straipsnyje. Ieškovė taip pat nurodo, kad Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą.

39 Ieškovė pastebi, kad ji į 1989 m. kovo 23 d. įkurtą *VFIG* įstojo tik 1994 m. liepos mėn. ir kad šios asociacijos susitikime pirmą kartą dalyvavo 1994 m. spalio 14 dieną. Ieškovė mano, kad Komisija, atsižvelgdama į jos dalyvavimą 1994 m. spalio 14 d. susitikime ir tų pačių metų lapkričio 18 d. susitikime, neteisingai jai priskiria trigubą antikonkurencinį elgesį, t. y. kainų kėlimo nustatymą, nekonkuravimo laikotarpio nustatymą ir minimalių kainų nustatymą.

Dėl kainų kėlimo nustatymo

40 Pirmiausia ieškovė tvirtina, kad per abu 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimus ji atsisakė dalyvauti kainų kėlime 1995 metais. Ji patikslino, kad per

1994 m. spalio 14 d. *VFIG* susitikimą buvusi nustebinta klausimo dėl kainų kėlimo nagrinėjimo, nes šio klausimo nebuvo dienotvarkėje, ir išsakė savo nuostabą.

41 Per kiekvieną susitikimą ji atsisakydavo patvirtinti, ar kels kainas, o jei kels, tai ar 5 %, ar 6 %, nes tuo metu ji dar nebuvo nustačiusi savo kainų 1995 m. ir, be to, šiuo klausimu būtinai turėjo pasikonsultuoti su savo pagrindine bendrove *Westfalen AG*. Ieškovė tvirtina nurodžiusi, kad prieštaravo ne pačiam kainų kėlimui, o nepritarė karteliui ir kaip įtakos kainoms šalininkė siekė vykdyti savarankišką politiką rinkoje.

42 Šie pareiškimai gali būti laikomi tik atsargumo priemone ir yra nekonkretūs. Ieškovė nepateikė jokio savo būsimos prekybos politikos patvirtinimo, sukeldama kitoms įmonėms abejonių dėl savo būsimo elgesio rinkoje 1995 metais.

43 Šią prieštaravimo antikonkurenciniam susitarimui poziciją patvirtina ieškovės atstovo nagrinėjamuose susitikimuose G. H. M. Nordkamp ir taip pat šiuose susitikimuose dalyvavusio NTG nario P. van den Heuij, kuris neturėjo jokio asmeninio intereso tai patvirtinti, ir dėl to nėra jokios priežasties abejoti jo nuoširdumu, pareiškimai. Atsižvelgdama į Komisijos prieštaravimą, kuriame tik tvirtinama, kad nagrinėjamas pareiškimas yra visiškai neįtikinamas, ieškovė prašo Pirmosios instancijos teismo išklausyti P. van den Heuij parodymus, pastarajam pasižadant sakyti tiesą.

44 Be to, priešingai nei tvirtina Komisija, nebuvo jokių prieštaravimų tarp ieškovės pareiškimų atsakant į pranešimą apie kaltinimus ir jos pareiškimų šiame procese.

45 Antra, ieškovė tvirtina, kad dokumentai, kuriais Komisija grindžia savo išvadas, neturi įrodomosios galios.

46 Taip nėra visiškai aišku, ar lentelė Nr. 1 ir lentelė Nr. 2 yra susijusios su 1994 m. spalio 14 d. susitikimu, ar su tų pačių metų lapkričio 18 d. susitikimu.

47 Abiem nagrinėjamoms lentelėms trūksta nuoseklumo. Iš tikrųjų lentelėje Nr. 1 nurodomas „5–6 %" ieškovės kainų kėlimas, o lentelėje Nr. 2 nurodomas daugiau nei 6 % kainų kėlimas. Toks nenuoseklumas yra dar ryškesnis dėl to, kad kitų įmonių atžvilgiu procentiniai dydžiai abiejuose dokumentuose sutampa.

48 Lentelės taip pat prieštaringos nuomos tarifų bei transporto išlaidų klausimu. Nors iš lentelės Nr. 1 matyti, kad ieškovė net nebuvo informuota apie šiuo klausimu sudarytus susitarimus, lentelėje Nr. 2 nurodoma, kad ieškovė sudarė susitarimą dėl balionų nuomos. Dviejose lentelėse nurodytos sumos dėl nuomos tarifų taip pat nesutampa. Taip pat negali būti atmesta galimybė, kad nuoroda „WF nebuvo informuota ?? Nesutiko ??", esanti 1994 m. spalio 17 d. *AGA* rankraštiniuose užrašuose, buvo susijusi ne tik su nuomos ir transporto išlaidomis, bet ir su visais susitikime nagrinėtais klausimais.

49 Ieškovė tvirtina, kad darant prielaidą, jog lentelės yra susijusios su 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. susitikimais, galima daryti išvadą, kad kiti ūkio subjektai neturėjo konkrečių idėjų apie jos kainų politiką ir kad ji per susitikimus kalbėjo labai abstrakčiai.

50 Komisija dėl savo patogumo tik paminėjo ką kiti dalyviai nurodė apie ieškovę, neužsimindama apie abejones, kuriomis ieškovė grindžia savo pareiškimus. Ji taip pat nesistengė paaiškinti skirtumų, kurie vis dėlto buvo pripažinti sprendimo 141 konstatuojamojoje dalyje, tarp abiejose lentelėse pateiktų skaičių, o sprendimas yra nepakankamai motyvuotas šiuo klausimu.

51 Šie skirtumai gali būti paaiškinami aplinkybe, kad lentelėse pateikti duomenys išreiškė tik šių lentelių sudarytojų norą, o ne ieškovės nustatytą kainą. Šį paaiškinimą patvirtina kiti *VFIG* susitikimuose dalyvavusių įmonių pateikti dokumentai, kuriuose buvo nurodytas ieškovės pavadinimas, nors ji net nedalyvavo šiuose susitikimuose.

52 Ieškovė pastebi, kad įvairiais kartelio laikotarpiais jo dalyviai nurodydavo jos pavadinimą kaip dalyvavusios *VFIG* susitikimuose, kuriuose ji nedalyvavo, ir Komisija teisingai į šiuos pareiškimus neatsižvelgė. Nors lentelė Nr. 1 ir lentelė Nr. 2 yra susijusios su minėtomis klaidomis, atsakovė visiškai neabejodama į jas atsižvelgė. Bet kuriuo atveju šios rankraštinės lentelė Nr. 1 ir lentelė Nr. 2 yra labai lakoniškos ir negali būti laikomos tinkamu susitikimų turinio protokolu.

Dėl nekonkuravimo laikotarpių nustatymo

53 Ieškovė tvirtina, kad per 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimus ji dalyvavo diskusijose dėl nekonkuravimo laikotarpio nustatymo, tačiau tik tam, kad išreikštų savo prieštaravimą šiai priemonei, ir šiuo klausimu buvo palaikyta kitų mažųjų ūkio subjektų. Kaip įrodymą ji dar kartą nurodo P. van den Heuij aiškius pareiškimus.

54 Lentelė Nr. 1 ir lentelė Nr. 2, kurioms trūko nuoseklumo ir kurios galėjo atspindėti tik ieškovės elgesį, kurio tikėjosi kitos įmonės, nepaneigia susitikimų eigos, kaip ji aprašyta šios sprendimo 53 punkte.

55 Nors ji žino, kad tai, jog antikonkurencinio susitarimo nevykdymas neužkerta kelio pripažinti EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimą, ieškovė pastebi, kad nekonkuravimo laikotarpiu ji bendravo su įvairiais įmonių konkurenčių klientais ir kad įrodymus ji pateikė Komisijai.

Dėl minimalių kainų nustatymo

56 Ieškovė tvirtina, kad ji 1994 m. kovo mėn. susitikime negalėjo dalyvauti diskusijoje dėl minimalių kainų ir juo labiau sudaryti susitarimo, nes ji nedalyvavo pačiame susitikime. Ji priduria, kad taip pat ji nedalyvavo diskusijoje dėl minimalių kainų ir 1994 m. spalio 14 d. susitikime, o *AGA* rankraštiniai užrašai apie šį susitikimą nepatvirtina nei jos dalyvavimo minėtoje diskusijoje, nei susitarimo sudarymo. Pranešimo apie kaltinimus 132 ir 133 punktai patvirtina, kad mažieji ūkio subjektai, kaip ir ieškovė, nurodė prieštaravę per *VFIG* susitikimus.

57 Tai, kad minimalių kainų lentelė buvo paimta iš ieškovės, neturi jokios reikšmės. Ieškovė patikslina, kad ji tik nurodė, jog yra tikėtina, kad ši lentelė buvo išdalinta per 1994 m. spalio 14 d. susitikimą, o ne, kaip tvirtina Komisija, kad yra labai tikėtina, jog ši lentelė jai buvo atiduota per minėtą susitikimą. Aplinkybė, kad ieškovė turėjo šį dokumentą, neįrodo jos dalyvavimo susitarime dėl minimalių kainų nei jos dalyvavimo diskusijoje šiuo klausimu. Komisija neteisingai nekreipė dėmesio į kitus informacinius dokumentus, kuriuos ieškovė gavo jų neprašiusi.

58 Apibendrindama ieškovė tvirtina, kad įmonės dalyvavimas diskusijoje dėl veiksmų suderinimo rinkoje nereiškia kartelių draudimo pažeidimo, jei paaiškėja, kad ši įmonė iš tikrųjų pasisakė prieš šį suderinimą (1999 m. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, Rink. p. I-4125, 94–96 punktai).

59 Ieškovė tvirtina, jog atsižvelgiant į jos veiksmus per 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimus reikia konstatuoti, kad ji viešai atsiribojo nuo minėtų susitikimų turinio, kaip to reikalauja teismų praktika (2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *HFB ir kt. prieš Komisiją*, T-9/99, Rink. p. II-1487, 223 punktas). Ieškovė mano, kad asmuo, kuris stengiasi atsiriboti nuo per susitikimą išsakytų kalbų, būtinai turi dalyvauti diskusijoje, tačiau tai nereiškia, kad tai darydamas jis pažeidžia kartelių draudimą. Šiuo klausimu Komisija pati sau prieštarauja, nes ji pripažįsta, kad dalyvavimas oficialiame susitikime dar nereiškia dalyvavimo kartelyje. Be to, teismų praktika nereikalauja, priešingai nei mano Komisija, kad atsiribojimo įrodymas turi būti pažeidimo laikotarpio dokumentas ar kad šis įrodymas gali būti tik kartelio dalyvių dokumentas.

60 Ieškovės pozicija gali būti lengvai paaiškinama atsižvelgiant į jos situaciją nagrinėjamoje rinkoje, t. y. kad ji yra naujas ir nedidelis ūkio subjektas, sugebėjęs padidinti savo apyvartą dėl dinamiškos prekybos politikos. Kartelio dalyviai ir pati Komisija (sprendimo 78 konstatuojamoji dalis) pripažįsta, kad ieškovė buvo kainų „griovėja". Taigi tokiomis aplinkybėmis ieškovė nebuvo suinteresuota būti suvaržyta susitarimo dėl kainų kėlimo.

61 Ieškovė tvirtina, kad jos ir kitų mažųjų ūkio subjektų bendra atviro priešinimosi pozicija lėmė tai, kad didieji ūkio subjektai buvo priversti tęsti savo neteisėtas derybas ne *VFIG* susitikimuose, nedalyvaujant šiems mažiesiems ūkio subjektams.

Be to, nors minėta situacija buvo aprašyta pranešimo apie kaltinimus 132 punkte, Komisija to nepadarė sprendime, kuris šiuo klausimu yra nepakankamai motyvuotas.

62 Komisija pabrėžia, kad ieškovė neginčija dalyvavusi 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. kartelio susitikimuose nei to, kad šių susitikimų tikslas buvo riboti konkurenciją. Nors pats dalyvavimas *VFIG* susitikimuose nėra tolygus dalyvavimui slaptuose susitikimuose, vis dėlto tai taip pat nereiškia, kad per šiuos oficialius susitikimus nebuvo sudarytas joks kartelis.

63 Ji nurodo, kad teismų praktika aiškiai nustatė, jog įmonės dalyvavimas kartelio narių susitikime, net ir pasyvus, lemia jos atsakomybę už pažeidimą, jei ji viešai neatsiriboja nuo susitikimo turinio (59 punkte minėto sprendimo *HFB ir kt. prieš Komisiją* 223 punktas).

64 Šio sprendimo 58 punkte ieškovės nurodytame sprendime *Komisija prieš Anic Partecipazioni* Teisingumo Teismas pažymėjo, kad bet kuris asmuo, kuris remiasi atsiribojimu, turi pateikti to įrodymus. Tačiau ieškovė šioje byloje nepateikė tokių įrodymų.

65 Atsakovė prieštarauja prašymui, pateiktam Pirmosios instancijos teismui, apklausti P. van den Heuij, nes šis prašymas yra pavėluotas ir ieškovė, nenurodydama šio įrodymų pateikimo pavėluotai motyvų, pažeidė Procedūros reglamento 48 straipsnį. Be to, šis liudijimas negali suteikti jokios nagrinėjimui naudingos informacijos, todėl yra nereikalingas.

Dėl pažeidimo trukmės

66 Ieškinyje ieškovė tvirtina, kad sprendimas yra netikslus dėl Komisijos nustatytos pažeidimo trukmės, nes ji nedalyvavo 1994 m. kovo mėn. *VFIG* susitikime. Dublike ji nurodo susipažinusi su Komisijos klaidos dėl pažeidimo pradžios pripažinimu, susijusiu su šio pažeidimo pradžios nustatymu – 1994 m. spalio, o ne kovo mėnesiu.

67 Komisija tvirtina, kad ieškovės argumentai dėl pažeidimo trukmės yra visiškai netinkami, nes ji, taikydama gaires, atsižvelgė į pažeidimo trukmės klaidos atitaisymą ir sumažino baudą.

Dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo

68 Ieškovė tvirtina, kad, vertindama mažųjų ūkio subjektų dalyvavimą ir nuspręsdama, kad tik ieškovė pažeidė kartelių draudimą, o ne bendrovės NTG ir *Hydrogas*, kurios vis dėlto dalyvavo daugelyje susitikimų, kuriuose buvo nagrinėjami neteisėti susitarimai, Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą. Sprendimo motyvavimas šiuo klausimu yra visiškai nepakankamas.

69 Komisija tvirtina, kad argumentai dėl tariamo vienodo požiūrio principo pažeidimo, kuriais remiantis iš tikrųjų siekiama sumažinti baudą, yra nepagrįsti.

70 Dėl NTG reikia konstatuoti, kad jos dalyvavimas akivaizdžiai skyrėsi nuo ieškovės dalyvavimo, be to, ši įmonė, atsakydama į pranešimą apie kaltinimus, įrodė savo atsakomybės nebuvimą. *Hydrogas* situacija taip pat negali būti prilyginama ieškovės situacijai, o Komisija jai net nesiuntė pranešimo apie kaltinimus, nes nebuvo jokio pagrindo manyti, kad jos elgesys buvo neteisėtas. Komisija priduria, kad pats dalyvavimas oficialiuose *VFIG* susitikimuose nėra dalyvavimas kartelio susitikimuose ir kad ji neturėjo, priešingai nei ieškovės atveju, įrodymų, jog NTG ir *Hydrogas* dalyvavo susitarimuose dėl kainų kėlimo, nekonkuravimo laikotarpių nustatymo ar minimalių kainų nustatymo.

71 Komisija tvirtina, kad net jei šios kitos bendrovės nepagrįstai išvengė tyrimo, ieškovės situacija yra tokia pati. Iš tikrųjų nepagrįsto pranašumo suteikimas nereiškia, kad ieškovės bauda gali būti sumažinta, jei ji buvo teisėtai nustatyta (1994 m. liepos 7 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Dunlop Slazenger prieš Komisiją*, T-43/92, Rink. p. II-441, 176 punktas ir 2002 m. kovo 20 d. Sprendimo *LR AF 1998 prieš Komisiją*, T-23/99, Rink. p. II-1705, 367 punktas).

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Pirminės pastabos

72 Reikia pažymėti, kad ieškovė tvirtina, jog Komisija pakankamai teisės požiūriu neįrodė, kad dalyvavo susitarimuose ir (arba) suderintuose veiksmuose ir kad „šitaip Komisija taip pat pažeidė EB 253 straipsnyje numatytą pareigos motyvuoti principą". Ieškovė konkrečiai nurodo nepakankamą motyvavimą dėl lentelėje Nr. 1 ir lentelėje Nr. 2 nurodytų skaičių skirtumų, dėl jos, kaip „kartelio griovėjos", vaidmens ir dėl skirtingo nei į kitus mažuosius ūkio subjektus požiūrio į ją. Iš minėtos formuluotės ir ieškovės pateiktų argumentų matyti, kad šis kaltinimas iš esmės nėra susijęs su

motyvavimo stoka ar nepakankamu motyvavimu, taip pažeidžiant esminius procedūrinius reikalavimus EB 230 straipsnio prasme. Iš tikrųjų šis kaltinimas yra susijęs su sprendimo pagrįstumu, o taip pat ir šio akto, kuris būtų neteisėtas, jei Komisija nepateiktų EB 81 straipsnio pažeidimo įrodymų ir jei būtų pažeidusi vienodo požiūrio principą, teisėtumu.

Dėl tariamo ieškovės viešo atsiribojimo

73 Ieškovė tvirtina, jog Komisija pakankamai teisės požiūriu neįrodė, kad ji būtų pažeidusi EB 81 straipsnio 1 dalį.

74 Primintina, kad nagrinėdama bylą dėl konkurencijos taisyklių pažeidimo Komisija privalo pateikti jos nustatytų pažeidimų įrodymus, pakankamai teisės požiūriu įrodyti pažeidimą sudarančius faktus (1998 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Baustahlgewebe prieš Komisiją*, C-185/95 P, Rink. p. I-8417, 58 punktas).

75 Kad būtų taikoma EB 81 straipsnio 1 dalis, pakanka, kad susitarimo tikslas būtų konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškraipymas, nepriklausomai nuo jo realaus poveikio. Todėl susitarimų, sudarytų per konkuruojančių įmonių susitikimus, atveju ši nuostata pažeidžiama, jei susitikimais siekiama tokio tikslo ir jie skirti dirbtinai organizuoti rinką. (2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 145 punktas).

76 Todėl pakanka, kad Komisija įrodytų, jog atitinkama įmonė dalyvavo susitikimuose, per kuriuos buvo sudaryti antikonkurencinio pobūdžio susitarimai, ir viešai tam neprieštaravo, o tai yra pakankamas teisės požiūriu minėtos įmonės dalyvavimo kartelyje įrodymas. Jei dalyvavimas tokiuose susitikimuose įrodytas, ši įmonė turi pateikti duomenis, galinčius įrodyti, kad ji juose dalyvavo neturėdama antikonkurencinių ketinimų, patvirtindama, kad nurodė savo konkurentams, jog dalyvauja šiuose sutikimuose, turėdama kitokių tikslų nei jie (žr. 2004 m. sausio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 81 punktą ir ten nurodytą teismų praktiką).

77 Priežastis, pagrindžianti šį teisės principą, yra ta, kad dalyvaudama minėtame susitikime ir viešai neatsiribodama nuo jo turinio įmonė leido manyti kitiems dalyviams, kad ji sutinka su jo rezultatu ir vykdys nustatytus reikalavimus (76 punkte minėto sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 82 punktas).

78 Šioje byloje ieškovė neginčija dalyvavusi 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimuose ir šių susitikimų antikonkurencinio turinio. Vis dėlto ji tvirtina, kad, atsižvelgiant į jos veiksmus per šiuos susitikimus, reikia konstatuoti, jog ji viešai atsiribojo nuo jų antikonkurencinio turinio, kaip to reikalauja teismų praktika.

— Dėl kainų kėlimo nustatymo ir nekonkuravimo laikotarpio nustatymo

79 Savo pareiškimuose ieškovė bendrai nurodo, kad ji „per 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. susitikimus parodė savo nepritarimą susitarimams dėl (įmonių) elgesio rinkoje".

80 Dėl kainų kėlimo ji tvirtina aiškiai pasakiusi, kad nepritaria kainų kėlimui ir kad būdama įtakos kainoms šalininkė ji nusprendė, jog savarankiškai vykdys savo politiką rinkoje. Ji priduria nenorėjusi „per susitikimą" pasakyti, ar rengiasi kelti kainas 1995 m. ir, jei taip, tai kiek jas didins, tačiau ji pareiškė, kad iš esmės neprieštarauja kainų kėlimui. Ji taip pat nurodo, kad jos vadovas G. H. M. Nordkamp „visuose susitikimuose" atsisakė patvirtinti, ar kels kainas, o jei kels, tai 5 % , ar 6 %.

81 Savo pareiškime G. H. M. Nordkamp nurodo, kad „per du nagrinėjamus *VFIG* susitikimus" kitoms įmonėms pranešus, jog jos planuoja 5 % arba 6 % pakelti kainas, „liko neaišku, ar *Westfalen* kels savo kainas, o jei kels, tai kiek".

82 Šie pareiškimai tik iš dalies sutampa su ieškovės pareiškimais atsakyme į pranešimą apie kaltinimus, kuriame ji nurodė, jog „po susitikimo" dėl prekybos politikos ir kitiems ūkio subjektams pranešus apie kainų pakėlimą ji pareiškė, kad „planuoja 5 % ar 6 % kelti kainas", o tai prieštarauja nurodytam ieškinio turiniui. Ieškovė pridūrė, kad „nei per 1994 m. spalio 14 d. susitikimą, nei per lapkričio 18 d. susitikimą, nei jokiu kitu momentu (ji) neįsipareigojo vykdyti nustatyto kainų kėlimo", o tai nėra aiškus prieštaravimas dėl kainų kėlimo.

83 Taigi ieškovė neturėjo aiškios pozicijos kainų kėlimo klausimu. Ji aiškiai nenurodė, kad kels savo kainas 1995 m., tačiau taip pat nepareiškė, kad nekels kainų minėtais metais.

84 Todėl ieškovė neišreiškė savo pozicijos – apie kurią aiškiai būtų žinojusios kitos įmonės, – kad ji atsiriboja nuo tokio kainų kėlimo principo. Jos nekonkretus elgesys, kaip ji pati jį apibūdina, yra nebylus pritarimas, kuris sudaro palankias sąlygas tęsti pažeidimą ir neleidžia jo atskleisti. Toks bendrininkavimas yra pasyvus dalyvavimas darant pažeidimą ir todėl gali pagrįsti įmonės atsakomybę (žr. šiuo klausimu 76 punkte minėto sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 84 punktą).

85 Dėl antro Komisijos nurodomo antikonkurencinio elgesio ieškovė, atsakydama į pranešimą apie kaltinimus, pažymi, kad ji „susitikime prieštaravo nekonkuravimo laikotarpio nustatymui" ir kad „G. H. M. Nordkamp nei per susitikimą, nei kitu momentu neįsipareigojo *Westfalen* vardu nekonkuruoti atitinkamą laikotarpį", ir tai ji patvirtino savo pareiškimuose, nurodydama, kad prieštaravo nekonkuravimo laikotarpio nustatymui.

86 Siekdama įrodyti savo prieštaravimus ir tai, kad ji viešai atsiribojo nuo neteisėtų diskusijų, kuriose dalyvavo, ieškovė remiasi ir esmės P. van den Heuij parodymais.

87 Liudininkas nurodo, kad per *VFIG* susitikimą ieškovė protestuodama nepritarė kitų įmonių profesinės asociacijos narių pateiktiems antikonkurenciniams pasiūlymams. Iš pareiškimo matyti, kad protestuojama buvo ne siekiant prieštarauti akivaizdžiai neteisėtiems suderintiems veiksmams, o todėl, kad šie veiksmai neatitiko *a priori* ekonominių to laikotarpio NTG ir ieškovės interesų.

88 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad iš P. van den Heuij parodymų matyti, jog jis tiksliai visko neatsimena apie nagrinėjamą susitikimą. Liudininkas taip pat nurodo, kad netgi neatsimena jo datos nei nekonkuravimo laikotarpio trukmės, dėl kurios buvo diskutuojama šiame susitikime, nei to, ar *Hydrogas* vadovas taip pat protestavo dėl ginčijamų pasiūlymų.

89 2002 m. spalio 9 d. P. van den Heuij parodymai yra susiję tik su vienu *VFIG* susitikimu, vykusiu prieš „aštuonerius metus". Atsižvelgiant į šią vienintelę laiko nuorodą ir į visą *VFIG* susitikimų grafiką su nuorodomis apie įmonių asociacijos narių dalyvavimą (sprendimo 106 konstatuojamoji dalis), reikia pažymėti, kad nagrinėjami parodymai yra susiję tik su 1994 m. spalio 14 d. susitikimu, nes NTG, kurios vadovas yra P. van den Heuij, nebuvo atstovaujama 1994 m. lapkričio 18 d. susitikime.

90 Be to, P. van den Heuij parodymai nevisiškai sutampa su ieškovės teiginiais apie nagrinėjamo susitikimo eigą, nes liudininkas nenurodo tam tikrų įmonių pareiškimų dėl jų kainų kėlimo 5 % arba 6 %, ir su G. H. M. Nordkamp pareiškimais, kad ieškovė planavo „5 % arba 6 % kelti kainas 1995 m." arba iš esmės neprieštaravo kainų kėlimui, atsisakydama nurodyti, ar kels savo kainas 1995 m., o jei taip, tai kiek jas kels.

91 Liudininkas nurodo bendrą prieštaravimą pranešus apie antikonkurencinį pasiūlymą, kurio ieškovė neminėjo ir tvirtina savo reakcijomis į kiekvieną iš trijų antikonkurencinių iniciatyvų parodžiusi savo pasipriešinimą neteisėtiems suderintiems veiksmams.

92 Bet kuriuo atveju iš to, kas išdėstyta, matyti, kad į ieškovės tvirtinimą, pagal kurį „P. van den Heuij, kuris pats dalyvavo ir 1994 m. spalio 14 d., ir lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimuose, (parodymai) rodo, (kad ji) per susitikimus labai prieštaravo pasiūlymams sudaryti draudžiamą kartelį", Pirmosios instancijos teismas negali atsižvelgti, nes jis paprasčiausiai yra visiškai klaidingas.

93 Šiuo klausimu per posėdį Pirmosios instancijos teismo apklausta ieškovė aiškiai pripažino, kad P. van den Heuij nedalyvavo 1994 m. lapkričio 18 d. *VFIG* susitikime. Ši aplinkybė yra esminė vertinant ieškovės atsakomybę.

94 Iš tikrųjų reikia priminti, jog Komisija, tvirtindama, kad ieškovė dalyvavo susitarimuose dėl kainų kėlimo nustatymo ir nekonkuravimo laikotarpio nustatymo, remiasi jos dalyvavimo tiek 1994 m. spalio 14 d. *VFIG* susitikime, tiek tų pačių metų lapkričio 18 d. susitikime.

95 Tačiau ieškovė nepateikė jokių konkrečių ir objektyvių įrodymų, kad ji viešai atsiribojo nuo akivaizdžiai antikonkurencinio 1994 m. lapkričio 18 d. susitikimo turinio.

96 Ieškovės tvirtinimų dėl tikėtino tokio atsiribojimo pobūdžio, atsižvelgiant į jos, kaip naujo ir dinamiško nagrinėjamoje rinkoje ūkio subjekto, situaciją, nepakanka siekiant įvykdyti jai tenkančią įrodinėjimo pareigą.

97 Kaip teisingai pažymi Komisija, ieškovė galėjo taip pat būti suinteresuota, kad dujų tiekėjai laikytųsi sudarytų susitarimų ir manytų, jog ji taip pat jų laikysis, tačiau nepranešusi šioms įmonėms ji taikė truputėlį mažesnes nei sutartas kainas, siekdama padidinti savo pelną ir rinkos dalį. Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal teismų praktiką aplinkybė, jog susijusių įmonių elgesys rinkoje neatitinka sutartų „taisyklių", neturi reikšmės jų atsakomybei dėl dalyvavimo antikonkurenciniame susitarime (2000 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. prieš Komisiją*, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ir T-104/95, Rink. p. II-491, 1389 punktas).

98 Ieškovė taip pat nurodo, kad negali būti visiškai atmesta galimybė, jog nuoroda „WF nebuvo informuota ?? Nesutiko ??" Komisijos sprendime nurodytuose *AGA* rankraštiniuose užrašuose (138 ir 169 konstatuojamosios dalys) buvo susijusi ne tik su nuomos ir transporto išlaidomis, bet ir su visais slaptose diskusijose nagrinėtais klausimais.

99 Tarp Komisijos pateiktų įrodymų yra ir *AGA* pateikti rankraštiniai užrašai, kuriuose nurodoma:

„94 10 17

VFIG

Kainų kėlimas

Nuoma 0,25 Transportas

WF nebuvo informuota ?? Nesutiko ??

Dujų balionų kainos + 6 % + nuoma ir transportas

Didmeninės sutartys + 4,5 %, rodiklio formulė?

<...>

Nekonkuravimo laikotarpis: gruodžio 1 d. + 3–4 mėnesiai."

100 Nepaisant aplinkybės, kad nagrinėjama nuoroda yra susijusi su dviem pirmais punktais dėl nuomos ir transporto išlaidų, o ne su dujų balionų kainų kėlimu, nurodytu atskirame punkte, pakanka konstatuoti, kad nagrinėjami rankraštiniai užrašai, parengti 1994 m. spalio 17 d., t. y. praėjus tik keletui dienų nuo 1994 m. spalio 14 d. slapto *VFIG* susitikimo, kuriame dalyvavo ir AGA. Todėl rankraštiniai užrašai ir nuoroda, kuriais remiasi ieškovė, negali būti susiję su antru 1994 m. lapkričio 18 d. slaptu susitikimu.

101 Tokiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad dalyvavusi pirmame akivaizdžiai antikonkurenciniame susitikime, kurio turiniui ji nepritarė, ieškovė, praėjus tik truputį daugiau nei mėnesiui, dalyvavo antrame slaptame susitikime, ir nebuvo įrodyta, kad ji viešai atsiribojo nuo jo turinio.

102 Šis sąmoningas dalyvavimas antrame antikonkurenciniame susitikime, tiesiogiai susijusiame pirmais neteisėtais suderintais veiksmais, paneigia pirminį protestą per 1994 m. spalio 14 d. susitikimą, jei toks ir būtų nustatytas, ir to pakanka, kad vertinant bendrą ieškovės elgesį nuo 1994 m. spalio 14 d. iki lapkričio 18 d. būtų

atmestas bet koks tvirtinimas dėl viešo atsiribojimo nuo slaptų diskusijų apie dujų balionų kainų kėlimo nustatymą ir dviejų mėnesių nekonkuravimo laikotarpio nustatymą.

103 Šiuo klausimu reikia priminti, kad viešo atsiribojimo sąvoka, kaip atleidimo nuo atsakomybės sąlyga, turi būti aiškinama griežtai. Jei ieškovė iš tikrųjų norėjo atsiriboti nuo slaptų diskusijų, ji galėjo laisvai po 1994 m. spalio 14 d. susitikimo raštu pranešti konkurentams ir *VFIG* sekretoriui, kad ji jokiu būdu nenori būti laikoma kartelio nare ir dalyvauti profesinės asociacijos susitikimuose, slepiančiuose neteisėtus suderintus veiksmus (žr. šiuo klausimu 2003 m. gruodžio 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Adriatica di Navigazione prieš Komisiją*, T-61/99, Rink. p. II-5349, 138 punktą).

104 Be to, reikia konstatuoti, kad Komisija remiasi rašytiniais įrodymais, leidžiančiais daryti išvadą, jog ieškovė realiai dalyvavo minėtuose susitarimuose. Šie įrodymai yra lentelės formos rankraštiniai užrašai ir sprendime Komisijos apibrėžti kaip lentelės.

105 Ieškovė, neigdama šių užrašų įrodomąją galią, iš esmės remiasi jų lakoniškumu. Be tam tikrų konkrečių kaltinimų dėl vieno ar kito dokumento nurodymo, ji tvirtina, kad rankraštiniai užrašai bet kuriuo atveju negali būti laikomi nagrinėjamų susitikimų protokolu.

106 Šiuo klausimu reikia priminti, kad kadangi draudimas dalyvauti antikonkurenciniuose susitarimuose ir veiksmuose bei nuobaudos, kurios gali būti paskirtos pažeidėjui, yra visuotinai žinomi, dažnai veikla, susijusi su šiais susitarimais ir

veiksmais, atliekama neteisėtai, susitikimai vyksta slaptai, dažniausiai trečiosiose šalyse, o su tuo susijusių dokumentų turima kuo mažiau. Net jei Komisija randa dokumentus, aiškiai rodančius neteisėtą ryšį tarp ūkio subjektų, pavyzdžiui, susitikimų protokolus, jie paprastai būna fragmentiški ir negausūs, ir dažnai reikia nustatyti tam tikras detales naudojant dedukciją (76 punkte minėto sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 55 ir 56 punktai).

107 Daugeliu atvejų apie antikonkurencinį susitarimą ar veiksmus galima spręsti iš tam tikrų sutapimų ir rodiklių, kurie kartu, nesant kito tinkamo paaiškinimo, gali būti konkurencijos taisyklių pažeidimo įrodymas (76 punkte minėto sprendimo Aalborg *Portland ir kt. prieš Komisiją* 57 punktas).

108 Šioje byloje akivaizdu, kad slaptos diskusijos vyko ne pagal 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimų dienotvarkę, o oficialus ir išsamus protokolas apie jas negalėjo būti ir nebuvo parengtas. Todėl negalima atmesti rankraštinių užrašų, kuriais remiasi Komisija, tik dėl to, kad jie yra lakoniški.

109 Be to, ieškovės kaltinimai dėl to, kad negalima priskirti abiejų lentelių vienam ar kitam *VFIG* susitikimui, ir dėl šių lentelių tariamo nenuoseklumo, nenuginčija konkretaus nagrinėjamų dokumentų tyrimo.

110 Pirmiausia ant *AGA* pateiktos lentelės Nr. 1 yra nurodyta 1994 m. lapkričio 21 d. data ir joje nurodomi sutrumpinti septynių įmonių, tarp kurių yra ir *AGA*, iš tikrųjų dalyvavusių 1994 m. lapkričio 18 d. *VFIG* susitikime, pavadinimai (sprendimo

140 konstatuojamoji dalis). Lentelė Nr. 2 buvo paimta iš *Air Products*, kuri nurodė, kad ši lentelė gali būti susijusi su minėtu susitikimu (sprendimo 141 konstatuojamoji dalis). Be to, šioje lentelėje Nr. 2 pateikiama tas pats įmonių sąrašas kaip lentelėje Nr. 1, panašios nuorodos dėl dujų balionų, transporto ir nuomos kainų kėlimo.

111 Reikia taip pat priminti, kad 1994 m. lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimas yra antrasis ir paskutinis antikonkurencinis susitikimas, kuriame ieškovė dalyvavo kartu su dideliais ūkio subjektais, ir kad slaptos diskusijos vėliau vyko atskirai.

112 Antra, lentelėje Nr. 1 yra nuoroda „WF 5–6 % visoms prekėms 1/1-95“, o lentelėje Nr. 2, stulpelyje „Prekė“ buvo nurodyta „W/F 6 %“. Kaip teisingai pažymi Komisija, nors nurodyti skaičiai visiškai nesutampa, vis dėlto jie yra visiškai suderinami ir patvirtina ieškovės dalyvavimą susitarime dėl kainų kėlimo nuo 5 % iki 6 %, numatyto 1995 m. sausio mėnesį.

113 Be to, lentelės Nr. 1 puslapio viršuje yra nurodyta „Nekonkuravimo laikotarpis: 12 1–95 1 31“, ir šios nuorodos buvimas tik vienoje vietoje paaiškinamas tik tuo, kad ji skirta visoms minėtoje lentelėje nurodytoms įmonėms. Lentelėje Nr. 2 yra nuoroda „W/F <...> 2 mėn.“, kuri greičiausiai reiškia kartelyje dalyvaujančių įmonių sutartą dviejų mėnesių nekonkuravimo laikotarpį. Reikia taip pat pažymėti, kad klausimas dėl nekonkuravimo laikotarpio buvo jau svarstytas per 1994 m. spalio 14 d. susitikimą, kaip tai aiškiai matyti iš šio sprendimo 99 punkte nurodytų *AGA* rankraštinių užrašų.

114 Be to, labai svarbu pažymėti, kad *Hydrogas*, P. van den Heuij pareiškime minėtas mažasis ūkio subjektas, taigi akivaizdu, kad dalyvavęs 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimuose, priešingai nei ieškovė, niekur nėra paminėtas minėtose lentelėse.

115 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad ieškovė neįrodė nurodomo savo viešo atsiribojimo, o Komisija pakankamai teisės požiūriu įrodė, kad ieškovė dalyvavo susitarimuose dėl kainų kėlimo nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėn. ir dėl nekonkuravimo laikotarpio nustatymo nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. sausio mėnesio.

— Dėl minimalių kainų nedidelių dujų balionų kiekių pirkėjams nustatymo

116 Pirmiausia reikia pastebėti, jog iš sprendimo (352 konstatuojamoji dalis) matyti, kad Komisija nusprendė, jog kartelyje dalyvaujančių įmonių elgesys buvo vienas ir tęstinis pažeidimas, kuris palaipsniui įgavo susitarimų ir (arba) suderintų veiksmų formą.

117 Sprendimo 1 straipsnyje nurodyta, kad atitinkamos įmonės, tarp kurių yra ir ieškovė, „tęstiniais susitarimais ir (arba) suderintais veiksmais Nyderlandų pramoninių ir medicininių dujų sektoriuje pažeidė EB 81 straipsnio 1 dalį".

118 Konkrečiai dėl ieškovės Komisija nurodė, kad ji dalyvavo darant šį pažeidimą specifiniais antikonkurenciniais veiksmais, būtent nustatydama minimalias kainas nedidelių dujų balionų kiekių pirkėjams. Ieškovės atsakomybė šiuo klausimu yra grindžiama jos dalyvavimu tik 1994 m. spalio 14 d. susitikime, atsižvelgiant į 2003 m. balandžio 9 d. Sprendimo atitaisymą.

119 Nurodžiusi pranešime apie kaltinimus, kad „nebuvo visiškai aišku, ar susitarimas dėl minimalių kainų iš tikrųjų buvo sudarytas 1994 m.", Komisija sprendimo 205 konstatuojamojoje dalyje patikslino, kad per 1994 m. kovo mėn. ir spalio mėn. *VFIG* susitikimus dujų balionų kainų ribos ir minimalios kainos, taikytinos smulkiems klientams, buvo „nurodytos siekiant sudaryti susitarimą" bent tarp ieškovės *Messer*, *Air Liquide*, *Hoek Loos* ir *Air Products*. Sprendimo 341 konstatuojamojoje dalyje taip pat pažymima, kad „*Hoek Loos*, *AGA*, *Air Products*, *Air Liquide* ir *Messer*" susitarė dėl dujų balionų, kurie bus tiekiami smulkiems klientams „1995 m., 1996 m. ir 1997 m.", minimalių kainų.

120 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Komisija kaltina ieškovę dalyvavus suderintuose veiksmuose dėl minimalių kainų nedidelių dujų balionų kiekių pirkėjams nustatymo.

121 Reikia priminti, kad sąvoka „suderinti veiksmai" reiškia įmonių, kurios, nesudarydamos konkretaus susitarimo, sąmoningai bendradarbiauja tarpusavyje, taip keldamos grėsmę konkurencijai, koordinavimo būdą (1972 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *ICI prieš Komisiją*, 48/69, Rink. p. 619, 64 punktas). Nagrinėjamo koordinavimo ir bendradarbiavimo kriterijai, nereikalaujant parengti tikro „plano", turi būti suprantami atsižvelgiant į Sutarties nuostatų dėl konkurencijos koncepciją, pagal kurią visi ūkio subjektai turi savarankiškai pasirinkti politiką, kurią įgyvendins bendrojoje rinkoje. Nors šis savarankiškumo reikalavimas nedraudžia ūkio subjektams protingai prisiderinti prie savo konkurentų esamo ar numatomo elgesio, vis dėlto jis griežtai draudžia bet kokį tiesioginį ar netiesioginį tokių ūkio subjektų bendravimą, kuriuo siekiama daryti įtaką esamo ar potencialaus konkurento elgesiui rinkoje arba atskleisti konkurentui informaciją apie tai, kaip įmonė yra nusprendusi ar ketina veikti šioje rinkoje (1975 m. gruodžio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Suiker Unie ir kt. prieš Komisiją*, 40/73–48/73,

50/73, 54/73–56/73, 111/73, 113/73 ir 114/73, Rink. p. 1663, 173 ir 174 punktai; 1999 m. balandžio 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, T-305/94–T-307/94, T-313/94–T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 ir T-335/94, Rink. p. II-931, 720 punktas).

122 Ieškovė ginčija savo atsakomybę, taip pat kaip Komisijos kaltinimus dėl antikonkurencinių veiksmų, nurodydama, kad ji viešai atsiribojo nuo slaptų diskusijų dėl minimalių kainų nedidelių dujų balionų kiekių pirkėjams nustatymo.

123 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tiek iš ieškovės pareiškimų, tiek iš jos atstovo *VFIG* susitikimuose G. H. M. Nordkamp parodymų, matyti, kad per 1994 m. spalio 14 d. susitikimą nagrinėjant klausimą dėl minimalių kainų nedidelių dujų balionų kiekių pirkėjams nustatymo šis atstovas neišreiškė dėl jo savo nuomonės.

124 Tačiau ūkio subjekto neišreiškiama nuomonė vykstant susitikimui, per kurį buvo derinami neteisėti veiksmai dėl konkretaus klausimo, susijusio su kainų politika, negali būti prilyginama tvirtam ir aiškiam prieštaravimui. Priešingai, remiantis teismų praktika, nebylus pritarimas neteisėtai iniciatyvai, viešai neatsiribojant nuo jos turinio arba nepranešant apie ją administracinėms institucijoms, sudaro palankias sąlygas pažeidimui tęsti ir neleidžia jo atskleisti. Toks bendrininkavimas yra pasyvus dalyvavimas darant pažeidimą ir todėl gali pagrįsti įmonės atsakomybę (žr. 76 punkte minėto sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 84 punktą).

125 Vieninteliai netikslūs P. van den Heuij prisiminimai, išdėstyti paprašytame ir pateiktame pareiškime prieš pat pateikiant šį ieškinį, kurie tiksliai nesutampa su pačios ieškovės pareiškimais, negali paneigti minėtos išvados. Iš P. van den Heuij pareiškimų galima tik daryti išvadą, kad mažieji ūkio subjektai, įskaitant ir ieškovę,

protestavo prieš kitų įmonių neteisėtus pasiūlymus prieš prasidedant konkrečioms diskusijoms dėl kiekvieno iš minėtų pasiūlymų, neišreikšdamos savo nuomonės; tai padarė ir ieškovė šio sprendimo 123 punkte nurodytomis specifinėmis sąlygomis dėl minimalių kainų nedidelių dujų balionų kiekių pirkėjams nustatymo.

126 Tačiau šis ieškovės elgesys negali būti nagrinėjamas kaip tvirtas ir aiškus prieštaravimas, prilyginamas viešam atsiribojimui, kaip to reikalauja ir griežtai aiškina teismų praktika.

127 Be to, reikia pažymėti, kad sprendime Komisija nurodė, jog remiantis *AGA* pateiktais paaiškinimais, patvirtintais iš *AGA* paimtuose rankraštiniuose užrašuose esančia informacija, kainų nedideliems dujų balionų pirkėjams lenteles pateikė *Hoek Loos* per 1994 m. spalio mėn. *VFIG* susitikimą. Be to, būtina pažymėti, kad pas ieškovę byloje „*VFIG* 1995" buvo rastas 1994 m. spalio mėn. dokumentas „Smulkiems „balionų" klientams taikomų kainų lentelė", kuriame pateikiama spausdinta minimalių kainų lentelė. Toks pats dokumentas buvo rastas ir *Messer* bei *Air Liquide* patalpose (sprendimo 207 ir 208 konstatuojamosios dalys).

128 Ieškovė tik patikslino, kad labai tikėtina, jog minėtas dokumentas jai buvo pateiktas per 1994 m. spalio 14 d. susitikimą, tačiau jo turėjimas neįrodo nei jos dalyvavimo susitarime dėl kainų, nei diskusijoje šiuo klausimu.

129 Vis dėlto ieškovė dalyvavo 1994 m. spalio 14 d. susitikime ir, kaip teisingai pabrėžia Komisija, nėra labai stebėtina, kad skirtingai nei kainų kėlimo ir nekonkuravimo laikotarpio nustatymo atvejais nebuvo jokių konkrečių nuorodų nei į ieškovę, nei į kitą įmonę, nes tai kainų sąrašas, kuris buvo išdalintas per šį susitikimą. Šio dokumento išsaugojimas visiškai neatitinka ieškovės tvirtinimo, kad ji viešai atsiribojo ir vykdė savarankišką prekybos politiką nagrinėjamoje rinkoje, kaip reikalauja teismų praktika iš kiekvieno ūkio subjekto (žr. 58 punkte minėto sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni* 116 punktas ir minėta teismų praktika).

130 Be to, nors ieškovės dalyvavimas antrame 1994 m. lapkričio 18 d. susitikime negali tiesiogiai paneigti ieškovės viešo atsiribojimo nuo dviejų pirmų veiksmų, kuriais ją kaltina Komisija, vis dėlto jam būdinga antikonkurencinė dvasia ir jis atgaline data paneigia viešą atsiribojimą nuo 1994 m. spalio 14 d. susitikime vykusių neteisėtų diskusijų.

131 Vis dėlto nepakanka konstatuoti ieškovės įrodymų dėl viešo atsiribojimo nebuvimo, kad siekiant nuspręsti dėl jos atsakomybės.

132 Šio sprendimo 58 punkte minėtame sprendime *Komisija prieš Anic Partecipazioni* pagal apeliacinį skundą Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, kaip tai matyti iš EB 81 straipsnio 1 dalies, suderintų veiksmų sąvoka apima ne tik įmonių suderintus veiksmus, bet ir elgesį rinkoje po jų bei priežastinį ryšį tarp šių dviejų elementų (118 punktas). Jis taip pat nusprendė, kad jei nepateikiama tai paneigiančių įrodymų, kuriuos turi pateikti suinteresuotas ūkio subjektas, reikia preziumuoti, kad įmonės, dalyvaujančios suderintuose veiksmuose ir veikiančios rinkoje, atsižvelgia į

informaciją, kuria pasikeitė su savo konkurentais, tam, kad nuspręstų, kaip elgsis rinkoje (58 punkte minėto sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni* 121 punktas).

133 Šioje byloje nepateikus reikalingų paneigiančių įrodymų, reikia konstatuoti, kad ieškovė, kuri veikė nagrinėjamoje rinkoje po 1994 m. spalio 14 d. susitikimo, atsižvelgė į neteisėtus suderintus veiksmus, kuriuose ji pati dalyvavo per minėtą susitikimą, kad apibrėžtų savo elgesį minėtoje rinkoje (58 punkte minėto sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni* 119 ir 121 punktai).

134 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Komisija pakankamai teisiškai įrodė, jog ieškovė dalyvavo suderintuose veiksmuose nustatant minimalias kainas nedidelių dujų balionų kiekių pirkėjams.

Dėl pažeidimo trukmės

135 Pirmiausia reikia pažymėti, kad galutinis Komisijos įvertinimas dėl ieškovės pažeidimo trukmės yra pateiktas sprendimo 1 straipsnyje, pakeistame 2003 m. balandžio 9 d. sprendimu, pagal kurį, pažeidimas truko nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėnesio.

136 Atsižvelgiant į sprendimo atitaisymą, ieškovės kaltinimas, pagrįstas sprendimo 1 straipsnyje nurodyta klaidinga pažeidimo pradžia, yra netekęs dalyko.

137 Per posėdį ieškovė nurodė, kad sprendimo 1 straipsnyje neteisingai nurodytas 1995 m. gruodžio mėnuo, kaip pažeidimo pabaiga, nes po 1994 m. lapkričio 18 d. *VFIG* susitikimo ji nedalyvavo jokiame kitame slaptame susitikime.

138 Nors šis naujas ieškinio pagrindas gali būti pripažintas priimtinu, vis dėlto Pirmosios instancijos teismas jo negali priimti. Šiuo klausimu reikia priminti, kad Komisija pakankamai teisiškai įrodė, jog ieškovė dalyvavo aiškiai antikonkurenciniame susitarime, t. y. dėl kainų kėlimo 1995 m. nustatymo. Apskaičiuojant pažeidimo, kurio tikslas yra riboti konkurenciją, trukmę, pakanka nustatyti šio susitarimo galiojimo trukmę, t. y. laikotarpį nuo jo sudarymo dienos iki jo galiojimo pasibaigimo dienos (2005 m. liepos 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Brasserie nationale prieš Komisiją*, T-49/02–T-51/02, Rink. p. II-3033, 185 punktas).

139 Ieškovė pakankamai teisiškai neįrodė, kad ji pasitraukė iš kartelio anksčiau, t. y. prieš 1995 m. gruodžio mėn., imdamasi sąžiningos ir nepriklausomos konkurencijos nagrinėjamoje rinkoje. Be to, pastebėtina, kad ieškovė nepasitraukė iš kartelio tam, kad praneštų apie jį Komisijai (2005 m. lapkričio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Union Pigments prieš Komisiją*, T-62/02, Rink. p. II-5057, 42 punktas).

Dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo

140 Ieškovė tvirtina, kad Komisija, vertindama mažųjų ūkio subjektų dalyvavimą darant pažeidimą ir pripažindama, kad tik ieškovė, o ne NTG bei *Hydrogas*, kurios taip pat dalyvavo susitikimuose, kuriuose buvo nagrinėjami neteisėtų susitarimų klausimai, nesilaikė kartelių draudimo, pažeidė vienodo požiūrio principą.

141 Šiuo klausimu pakanka priminti, kad įmonė, savo elgesiu pažeidusi EB 81 straipsnio 1 dalį, negali išvengti sankcijos dėl to, kad kitam ūkio subjektui nebuvo paskirta bauda, net jei dėl šio ūkio subjekto situacijos nebuvo kreiptasi į Bendrijos teismą (1993 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ahlström Osakeyhtiö ir kt. prieš Komisiją*, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 ir C-125/85–C-129/85, Rink. p. I-1307, 197 punktas ir 1994 m. liepos 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Parker Pen prieš Komisiją*, T-77/92, Rink. p. II-549, 86 punktas).

142 Todėl ieškovės argumentas, pagrįstas tuo, kad kitoms įmonėms, esančioms tariamai panašioje padėtyje, nebuvo paskirta bauda, turi būti atmestas.

Dėl prašymo sumažinti baudą

Šalių argumentai

143 Pirmiausia ieškovė nurodo, kad dėl nedidelės pažeidimo trukmės turi būti sumažinta bauda.

144 Per posėdį ieškovė nurodė, kad baudos sumažinimas 20 000 eurų po 2003 m. balandžio 9 d. atitaisančio sprendimo yra nemotyvuotas ir nepakankamas.

145 Antra, ieškovė tvirtina, kad Komisija, nustatydama jai skirtinos baudos dydį, pažeidė proporcingumo ir vienodo požiūrio principus.

146 Šiuo klausimu ji nurodo skirtumus, kurie leidžia ją išskirti iš kitų ūkio subjektų, kuriems skirtas sprendimas, t. y. dinamiškas elgesys nagrinėjamoje rinkoje, kurį pripažino Komisija ir kitas ūkio subjektas, vėlyvas įstojimas į *VFIG* (1994 m. liepos mėn.), kuris paaiškina, kodėl ji nedalyvavo trylikoje šios asociacijos susitikimų, vykusių nuo 1989 m. iki 1994 m. rugsėjo mėn., jos priešinimasis antikonkurenciniams susitarimams per 1994 m. spalio 14 d. ir lapkričio 18 d. susitikimus, nedalyvavimas slaptuose susitikimuose, po 1994 m. lapkričio mėn. vykusiuose tarp didelių ūkio subjektų Breda ir Barendrecht miestuose, jos maža, 1,5 % rinkos dalis, o kiti ūkio subjektai buvo mažiausiai du kartus didesni už ją, trumpas dalyvavimas darant pažeidimą ir dalyvavimas draudžiamuosiuose susitarimuose tik dėl kainų.

147 Atsižvelgiant į šiuos skirtumus ir apyvartos pramoninių dujų rinkoje procentinius dydžius, ieškovė, jos nuomone, buvo nubausta sunkiausiai, palyginti su kitomis įmonėmis, kurioms buvo skirtas šis sprendimas.

148 Ieškovė tvirtina, kad jei baudos buvo nustatytos remiantis bendra įmonių 1996 m. apyvarta Nyderlandų pramoninių dujų sektoriuje, galutinis rezultatas yra neproporcingas. Ieškovei paskirta bauda sudaro 13,6 % jos apyvartos, o *Hoek Loos* – 2,2 % ir *AGA* – 7,5 %. Be to, jei baudos buvo nustatytos remiantis 1996 m. apyvarta Nyderlandų pramoninių dujų rinkoje, akivaizdu, kad ieškovei paskirta bauda yra proporcingai panaši į baudas, paskirtas kitoms įmonėms, nors ieškovės dalyvavimas kartelyje buvo žymiai mažesnis nei šių įmonių. Ieškovė taip pat nurodo, kad *AGA* paskirta bauda yra devynis kartus didesnė už jai paskirtą baudą, nors *AGA* rinkos dalis (27,4 %) yra 18 kartų didesnė už jos rinkos dalį (1,5 %).

149 Ieškovė mano, kad šie skaičiai rodo, jog ūkio subjektams, kurių vaidmuo kartelyje buvo reikšmingesnis ir kurie turi daugiau galimybių pakenkti konkurencijai nagrinėjamoje rinkoje, buvo paskirtos proporcingai mažesnės baudos. Ieškovė, kuri neturėjo jokios įtakos kartelyje arba jos įtaka buvo labai maža ir kuri turėjo labai nedidelę rinkos dalį, buvo griežčiau nubausta nei kartelio vadovai.

150 Priminusi, kad ji turi diskreciją nustatyti baudų dydžius bylose dėl kartelių, Komisija tvirtina, kad ieškovei paskirta bauda yra visiškai tinkama, ir ginčija bet kokį vienodo požiūrio principo pažeidimą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

151 Pirmiausia reikia priminti, kad nustatydama kiekvienos baudos dydį Komisija naudojasi tam tikra diskrecija ir tai darydama neprivalo taikyti tikslios matematinės formulės (2000 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mo och Domsjö prieš Komisiją*, C-283/98 P, Rink. p. I-9855, 47 punktas; 1995 m. balandžio 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Martinelli prieš Komisiją*, T-150/89, Rink. p. II-1165, 59 punktas ir 1998 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Mo och Domsjö prieš Komisiją*, T-352/94, Rink. p. II-1989, 268 punktas). Tačiau Komisija turi atlikti vertinimą, laikydamasi Bendrijos teisės, kuri apima ne tik Sutarties nuostatas, bet ir bendruosius teisės principus (žr. 2002 m. liepos 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677, 38 punktą).

152 Šiuo klausimu primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką vienodo požiūrio principas yra pažeidžiamas tik tuo atveju, kai panašios situacijos yra vertinamos skirtingai arba skirtingos situacijos yra vertinamos vienodai, išskyrus atvejus, kai toks vertinimas gali būti objektyviai pateisinamas (1984 m. gruodžio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Sermide*, 106/83, Rink. p. 4209, 28 punktas ir 1990 m. birželio

28 d. Sprendimo *Hoche*, C-174/89, Rink. p. I-2681, 25 punktas; 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BPB de Eendracht prieš Komisiją*, T-311/94, Rink. p. II-1129, 309 punktas).

153 Taip pat svarbu pažymėti, kad paskirtos baudos proporcingumo vertinimas pažeidimo sunkumo ir trukmės atžvilgiu, t. y. pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus, yra to paties reglamento 17 straipsnyje įtvirtinta neribota Pirmosios instancijos teismo jurisdikcija.

154 Šioje byloje neginčytina, kad Komisija ieškovei skirtos baudos dydį nustatė pagal bendrą metodą, įtvirtintą gairėse.

155 Gairių 1 punkto pirmojoje pastraipoje yra nustatyta, kad pagrindinį baudos dydį lemia pažeidimo sunkumas ir trukmė, kurie yra vieninteliai kriterijai, numatyti Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje. Gairių 5 punkto a papunktyje Komisija bendrai pažymi, kad „galutinis baudos dydis, apskaičiuotas pagal šį metodą (pagrindinis dydis procentiniu pagrindu yra didinamas arba mažinamas dėl sunkinančių ar lengvinančių aplinkybių), negali viršyti 10 % įmonių pasaulinės apyvartos, kaip nustatyta Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje". Atitinkamai negalima teigti, kad gairėse peržengiamos šiame straipsnyje nustatyto teisinio bausmių pagrindo ribos (75 punkte minėto sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 250 ir 252 punktai).

Dėl pažeidimo trukmės

156 Remiantis gairėmis, reikia skirti trumpalaikius pažeidimus (paprastai mažiau nei vienerių metų), už kurių sunkumą skirta pagrindinė bauda nedidinama, vidutinės trukmės pažeidimus (paprastai nuo vienerių iki penkerių metų), už kuriuos ši bauda gali būti padidinta iki 50 %., ir ilgalaikius pažeidimus (paprastai daugiau nei penkerių metų), už kuriuos ši bauda gali būti padidinta iki 10 % už kiekvienus metus (1 punkto B dalies pirmosios pastraipos pirmoji, antra ir trečia įtraukos).

157 Nors už vidutinės trukmės pažeidimus bauda gali būti padidinta iki 50 %, vis dėlto gairių 1 punkto B dalis nenumato automatinio procentinio padidinimo už kiekvienus metus, bet šį klausimą palieka Komisijos diskrecijai (2003 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cheil Jedang prieš Komisiją*, T-220/00, Rink. p. II-2473, 134 punktas).

158 Kaip jau buvo nurodyta, Komisija pirmiausia klaidingai manė, kad ieškovės pažeidimas truko nuo 1994 m. kovo mėn. iki 1995 m. gruodžio mėn., ir todėl šį pažeidimą kvalifikavo kaip vidutinės trukmės (sprendimo 434 konstatuojamoji dalis).

159 Sprendimas iš dalies buvo pakeistas 2003 m. balandžio 9 d. 1 straipsnyje pakeičiant ieškovei inkriminuojamo pažeidimo laikotarpį. Komisija savo atitaisymo sprendime aiškiai paaiškina, kad pagrindinė 0,45 mln. eurų bauda pirmiausia buvo padidinta 15 % dėl pažeidimo trukmės, tačiau šis padidinimas vėliau buvo sumažintas iki 10 %, atsižvelgiant į pažeidimo pradžios perkėlimą į 1994 m. spalio mėnesį.

160 Kadangi teisingai atitaisius sprendimą nustatyta, kad ieškovės padarytas pažeidimas truko nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėn., t. y. truputį daugiau nei vienerius metus, šio pažeidimo kvalifikavimas kaip vidutinės trukmės yra tinkamas, ir Komisija, teisingai taikydama gaires, padidino baudą 10 %. Ieškovė nepateikė jokių įrodymų, kurie leistų manyti, kad Komisija šiuo klausimu padarė vertinimo klaidą ir kad bauda turėjo būti padidinta mažiau nei 10 %.

161 Iš to reikia daryti išvadą, kad ieškinio pagrindas, pagrįstas tariamu nemotyvavimu ir nepakankamu baudos sumažinimu Komisijai atitaisius sprendimą, turi būti atmestas.

Dėl tariamo diskriminuojamojo ir (arba) neproporcingo ieškovei paskirtos baudos pobūdžio

162 Reikia konstatuoti, kad, nustatydama pradinius baudų dydžius pagal pažeidimo sunkumą, Komisija nurodė, kad nepaisant to, jog atitinkamos įmonės dalyvavo kainų kartelyje, minėtas pažeidimas atsižvelgiant į ribotą rinkos geografinį mastą ir į tai, kad nagrinėjamas sektorius yra vidutinės ekonominės svarbos, turi būti kvalifikuojamas kaip sunkus, o ne kaip labai sunkus (sprendimo 423 ir 428 konstatuojamosios dalys).

163 Norėdama įvertinti kiekvienos kartelyje dalyvavusios įmonės specialius neteisėtus veiksmus ir jų realų poveikį konkurencijai, Komisija išskirstė atitinkamas įmones į keturias kategorijas pagal jų svarbą atitinkamoje rinkoje. Lygindama įmonių svarbą atitinkamoje rinkoje, Komisija manė esant tinkama pasiremti 1996 m. apyvarta minėtoje rinkoje (sprendimo 429–432 konstatuojamosios dalys).

164 Todėl *Hoek Loos* ir *AGA Gas*, kaip pagrindiniai ūkio subjektai atitinkamoje rinkoje, buvo priskirtos pirmai kategorijai. *Air Products* ir *Air Liquide*, kurios yra vidutinio dydžio ūkio subjektai šioje rinkoje, buvo priskirtos antrai kategorijai. *Messer* ir *BOC*, kurių svarba nagrinėjamoje rinkoje buvo pripažinta kaip „žymiai mažesnė", buvo priskirtos trečiai kategorijai. Ketvirtai kategorijai buvo priskirta ieškovė, kuri turi tik labai nedidelę šios rinkos dalį (sprendimo 431 konstatuojamoji dalis).

165 Remdamasi šiais argumentais, Komisija *Hoek Loos* ir *AGA Gas* nustatė vienodą pradinės baudos dydį, t. y. 10 mln. eurų, o *Air Products* ir *Air Liquide* buvo nustatyta 2,6 mln. eurų pagrindinė bauda, *Messer* ir *BOC* – 1,2 mln. eurų, o ieškovei – 0,45 mln. eurų.

166 Dėl pažeidimo trukmės Komisija nustatė, kad pažeidimas buvo vidutinės trukmės (nuo vienerių iki ketverių metų) visų atitinkamų įmonių atveju, tačiau konstatavo, kad *Hoek Loos*, *AGA Gas*, *Air Products*, *Air Liquide* ir *Messer* EB 81 straipsnio 1 dalį pažeidė nuo 1993 m. rugsėjo mėn. iki 1997 m. gruodžio mėn., *BOC* – nuo 1994 m. birželio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėn., o ieškovė – nuo 1994 m. spalio mėn. iki 1995 m. gruodžio mėnesio (po sprendimo atitaisymo 2003 m. balandžio 9 dieną). Pirmiausia, pagrindinis ieškovės baudos dydis buvo padidintas 15 %, galiausia, remiantis 2003 m. balandžio 9 d. Sprendimo 9 konstatuojamąja dalimi, buvo padidintas 10 % pagal pažeidimo trukmę.

167 Pagrindinis baudos dydis, apskaičiuotas atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą ir trukmę, *Hoek Loos* ir *AGA Gas* atveju sudarė 14 mln. eurų, *Air Products* ir *Air Liquide* – 3,64 mln. eurų, *Messer* – 1,68 mln. eurų, *BOC* – 1,38 mln. eurų ir ieškovės – 0,51 mln. eurų, o po atitaisymo — 0,49 mln. eurų.

168 Komisija nusprendė, kad ieškovė tik pasyviai dalyvavo darant pažeidimą ir kad nedalyvavo tam tikrais jo aspektais, ir kad dėl šių lengvinančių aplinkybių jai paskirta pagrindinė bauda buvo sumažinta 15 %, t. y. iki 0,43 mln. eurų (sprendimo 442 konstatuojamoji dalis), vėliau, 2003 m. balandžio 9 d. priėmus atitaisymo sprendimą – iki 0,41 mln. eurų.

169 Tačiau ieškovei nebuvo sumažinta bauda pagal pranešimą dėl bendradarbiavimo.

170 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Komisija visiškai atsižvelgė į ieškovės ypatingą situaciją, išskiriančia ją iš kitų sprendimo adresatų ir susijusią su pažeidimo trukme, ieškovės pasyviu dalyvavimu ir maža jos turimos rinkos dalimi, ir tai paaiškina, kodėl ieškovei buvo paskirta pati mažiausia iš Komisijos sprendimu paskirtų baudų.

171 Tvirtinimas dėl situacijos skirtingumo, palyginti su kitomis kartelyje dalyvavusiomis įmonėmis, nurodant tariamą prieštaravimą antikonkurenciniams susitarimams, susijusį su dinamišku elgesiu nagrinėjamoje rinkoje, yra susijęs ne su baudos dydžio nustatymo klausimu, o su pažeidimo egzistavimo klausimu.

172 Vis dėlto ieškovė tvirtina, kad galutinis jai paskirtos baudos dydis yra neproporcingas jos turimai mažai rinkos daliai ir jos tiek pasaulinei apyvartai, tiek apyvartai nagrinėjamoje rinkoje, ir kad todėl ji buvo nubausta griežčiau nei didesnės įmonės, vadovavusios karteliui.

173 Pirmiausia reikia priminti, kad tuo atveju, kai skiriama bauda kelioms tą patį pažeidimą padariusioms įmonėms, Komisija, nustatydama baudos dydį pagal nagrinėjamo pažeidimo sunkumo laipsnį ir trukmę, neprivalo užtikrinti, kad galutinės šioms įmonėms skirtos baudos atspindėtų visus su jų bendra apyvarta arba apyvarta atitinkamoje produkto rinkoje susijusius skirtumus (75 punkte minėto sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 312 punktas).

174 Taip pat reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis taip pat nereikalauja, kad tuo atveju, kai baudos paskiriamos kelioms darant tą patį pažeidimą dalyvavusioms įmonėms, mažajai ar vidutinei įmonei paskirta bauda nebūtų didesnė, atsižvelgiant į jos procentinę išraišką nuo apyvartos, už didesnėms įmonėms paskirtas baudas. Iš tikrųjų iš šios nuostatos išplaukia, kad nustatant baudos dydį tiek mažosioms ar vidutinėms įmonėms, tiek didesnėms įmonėms reikia atsižvelgti į pažeidimo sunkumą ir trukmę. Kadangi tą patį pažeidimą padariusioms įmonėms Komisija paskyrė tinkamas baudas pažeidimo sunkumo ir trukmės atžvilgiu, negalima jos kaltinti, kad kai kurioms iš jų baudos, atsižvelgiant į apyvartą, turi būti didesnės už kitoms įmonėms paskirtas baudas (2002 m. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Dansk Rørindustri prieš Komisiją*, T-21/99, Rink. p. II-1681, 203 punktas).

175 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad galutinis baudos dydis yra Komisijos, remiantis minėtomis gairėmis ir tam tikrais atvejais pranešimu dėl bendradarbiavimo, atliktų skaičiavimų rezultatas.

176 Vis dėlto Komisijos atliekamas pažeidimo trukmės, sunkinančių ar lengvinančių aplinkybių ir kartelyje dalyvavusios įmonės bendradarbiavimo laipsnio vertinimas yra susijęs su konkrečiu atitinkamos įmonės elgesiu, o ne su jos rinkos dalimi ar apyvarta.

177 Tokiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad galutinis baudos dydis nėra *a priori* tinkamas veiksnys nustatant galimą baudos neproporcingumą kartelio dalyvių dydžio atžvilgiu.

178 Priešingai, pradinis baudos dydis šioje byloje yra tinkamas veiksnys, siekiant įvertinti galimą baudos neproporcingumą kartelio dalyvių dydžio atžvilgiu.

179 Sprendime Komisija, remdamasi pažeidimo sunkumu, ieškovei nustatė 0,45 mln. eurų pradinę baudą.

180 Iš tikrųjų, kaip jau buvo pažymėta, norėdama įvertinti konkrečią kiekvienos kartelyje dalyvavusios įmonės neteisėto elgesio reikšmę ir kartu jo realų poveikį konkurencijai, Komisija sprendime suskirstė atitinkamas įmones į keturias kategorijas būtent pagal jų svarbą atitinkamoje rinkoje. Ieškovė buvo priskirta paskutinei kategorijai.

181 Šiuo klausimu Komisija rėmėsi 1 lentelės, esančios sprendimo 75 konstatuojamojoje dalyje, trečiojo stulpelio duomenimis:

Įmonės	Sprendimo adresatų 2001 m. bendra apyvarta (eurais)	Apyvarta Nyderlandų dujų balionų ir suskystintų dujų sektoriuje (eurais) ir numanomos rinkos dalys 1996 m.
Hoek Loos (NV)	470 648 000	71 400 000 (39,7 %)
AGA Gas BV [1]	55 479 000 [2]	49 200 000 (27,4 %)
(Air Products)	110 044 000	18 600 000 (10,4 %)
Air Liquide BV	60 720 000	12 900 000 (7,2 %)
(Messer)	11 275 000	8 200 000 (4,4 %)
(BOC)	6 690 905 000	6 800 000 (3,8 %)
(Westfalen)	5 455 000	2 600 000 (1,5 %)

1 2001–2002 m. likvidavus *AGA Gas BV, AGA AB* perėmė atsakomybę už pastarosios veiksmus, taigi jai ir buvo skirtas sprendimas.

2 2000 m. yra paskutiniai pilni ūkiniai metai, už kuriuos turimi duomenys apie *AGA Gas BV* apyvartą.

182 Pakanka konstatuoti, kad ieškovės apyvarta nagrinėjamoje rinkoje ir jos rinkos dalis atitinkamais metais buvo mažiausios iš visų įmonių, kurioms buvo skirtas sprendimas, ir tai paaiškina ir pateisina jos priskyrimą paskutinei kategorijai bei tai, kad jai Komisijos nustatyta pradinė bauda buvo pati mažiausia iš visų minėtoms įmonėms nustatytų baudų. Ieškovei nustatyta pradinė bauda objektyviai skiriasi nuo kitoms įmonėms nustatytų baudų.

183 Be to, santykis tarp sprendimo 1 lentelėje nurodytos įmonių apyvartos atitinkamoje rinkoje ir Komisijos nustatytų pradinių baudų dydžių kiekvienai iš šių įmonių nerodo neadekvataus ieškovės vertinimo, nes pradinis baudų dydis ieškovės atveju sudaro 17,3 % apyvartos atitinkamoje rinkoje, o *Hoek Loos* atveju — 14 %, *AGA Gas* atveju – 20,3 %, *Air Products* – 13,98 %, *Air Liquide* – 20,2 %, *Messer* – 14,6 % ir *BOC* – 17,6 %.

184 Ieškinyje ieškovė tvirtina, kad jei baudos yra nustatytos remiantis 1996 m. apyvarta Nyderlandų pramoninių dujų rinkoje, jai paskirta bauda proporcingai yra panaši į kitoms įmonėms paskirtas baudas, nors ieškovės dalyvavimas kartelyje jokiu būdu negali būti palyginamas su šių įmonių dalyvavimu jame. Šiuo klausimu pakanka priminti, kad į ieškovės vaidmens darant pažeidimą nereikšmingumą, palyginti su kitomis įmonėmis, Komisija atsižvelgė kaip į lengvinančią aplinkybę, taip sumažindama skirtiną baudą.

185 Todėl ieškovė negali pagrįstai tvirtinti, kad minėta bauda yra neproporcinga, nes pradinis jos baudos dydis pateisinamas Komisijos vertinant kiekvienos įmonės svarbą atitinkamoje rinkoje pasirinktais kriterijais (žr. šiuo klausimu 71 punkte minėto sprendimo *LR AF 1998 prieš Komisiją* 304 punktą).

186 Pastarasis vertinimas taip pat pagrindžia ieškovės argumento, pagrįsto jos palyginimu su *Hoek Loos* ir *AGA Gas* santykio tarp galutinės baudos ir pasaulinės

apyvartos atžvilgiu, į kurią Komisija, vertindama pažeidimo sunkumą ir nustatydama pirminius baudų dydžius, neatsižvelgė, atmetimą.

187 Iš to, kas pasakyta, reikia daryti išvadą, kad ieškovė nepateikė įrodymų dėl tariamo diskriminuojamojo ir (arba) neproporcingo paskirtos baudos pobūdžio ir kad galutinis baudos dydis yra visiškai tinkamas.

Dėl prašymo apklausti P. van den Heuij

188 Ieškovė dublike prašo, kad Pirmosios instancijos teismas apklaustų P. van den Heuij. Per posėdį ieškovė patikslino, kad šis prašymas yra pagrįstas Procedūros reglamento 48 straipsniu dėl įrodymų pateikimo.

189 Reikia priminti, kad pagal Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies e punktą ir 48 straipsnio 1 dalį, ieškinyje turi būti nurodomi įrodymai, jei jie pateikiami, o dublike arba triplike bylos šalys gali pateikti naujų įrodymų, jei jos nurodo priežastis, dėl kurių uždelsė juos pateikti. Pateikiant paneigiančius įrodymus ir papildant anksčiau pateiktus įrodymus, kitai šaliai atsiliepime į ieškinį pateikus paneigiančius įrodymus, netaikoma minėta taisyklė, numatyta Procedūros reglamento 48 straipsnio 1 dalyje. Iš tikrųjų ši nuostata yra susijusi su naujų įrodymų patekimu ir turi būti skaitoma atsižvelgiant į minėto reglamento 66 straipsnio 2 dalį, kuri aiškiai numato, kad gali būti pateikiami paneigiantys įrodymai, o anksčiau pateikti įrodymai gali būti papildomi (74 punkte minėto sprendimo *Baustahlgewebe prieš Komisiją* 71 ir 72 punktai).

190 Šioje byloje pakanka konstatuoti, kad iš bylos medžiagos matyti, jog Komisijos atsiliepime į ieškinį nurodyti įrodymai buvo taip pat nurodyti ir sprendime bei pranešime apie kaltinimus ar jo prieduose.

191 Todėl prašymas apklausti P. van den Heuij negali būti laikomas paneigiančių įrodymų pateikimu, kuriam Procedūros reglamento 48 straipsnio 1 dalyje numatyta taisyklė, nes ieškovė galėjo pateikti šį įrodymą Pirmosios instancijos teisme pateiktame ieškinyje. Todėl prašymas apklausti liudininką, nurodytas dublike, turi būti pripažintas pavėluotu ir atmestas, nes ieškovė nepateisino šio uždelsimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

192 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas.

193 Šioje byloje reikia pažymėti, kad 2003 m. balandžio 9 d. Sprendimo pakeitimas leido atitaisyti jo 1 straipsnį dėl ieškovei inkriminuojamo pažeidimo trukmės, nes Komisija taip pripažino ieškinyje nurodyto ieškovės pagrindo dėl pradžioje nustatytos pažeidimo pradžios, t. y. nuo 1994 m. kovo mėn., pagrįstumą.

194 Atsižvelgiant į šią aplinkybę ir į pateikto ieškinio atmetimą, reikia nuspręsti, kad ieškovė padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir tris ketvirtadalius Komisijos nurodytų išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. ***Westfalen Gassen Nederland BV* padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir tris ketvirtadalius Komisijos nurodytų išlaidų. Komisija padengia ketvirtadalį savo bylinėjimosi išlaidų.**

Vilaras Dehousse Šváby

Paskelbta 2006 m. gruodžio 5 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

E. Coulon

Pirmininkas

M. Vilaras

Turinys

Ginčo aplinkybės ..... II - 4575

Faktinės bylos aplinkybės ..... II - 4575

Ginčijamas sprendimas ..... II - 4577

Procesas ir šalių reikalavimai ..... II - 4584

Dėl sprendimo 1 ir 3 straipsnių panaikinimo ..... II - 4586

Šalių argumentai ..... II - 4586

Dėl kainų kėlimo nustatymo ..... II - 4586

Dėl nekonkuravimo laikotarpių nustatymo ..... II - 4589

Dėl minimalių kainų nustatymo ..... II - 4590

Dėl pažeidimo trukmės ..... II - 4593

Dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo ..... II - 4593

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4594

Pirminės pastabos ..... II - 4594

Dėl tariamo ieškovės viešo atsiribojimo ..... II - 4595

— Dėl kainų kėlimo nustatymo ir nekonkuravimo laikotarpio nustatymo II - 4596

— Dėl minimalių kainų nedidelių dujų balionų kiekių pirkėjams nustatymo II - 4606

Dėl pažeidimo trukmės ..... II - 4611

Dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo ..... II - 4613

Dėl prašymo sumažinti baudą ..... II - 4614

Šalių argumentai ..... II - 4614

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4616

Dėl pažeidimo trukmės ..... II - 4618

Dėl tariamo diskriminuojamojo ir (arba) neproporcingo ieškovei paskirtos baudos pobūdžio ..... II - 4619

Dėl prašymo apklausti P. van den Heuij ..... II - 4626

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 4627